

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Tomas Roland
Handläggare, kärnenergiBEREDSKAP, krisBEREDSKAP
010-2233440

tomas.roland@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(4)

2019-02-28

7643-2018

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm
m.remissvar@regeringskansliet.se
anna.sanell@regeringskansliet.se

Länsstyrelsen i Uppsala läns yttrande angående Remiss av rapporten Översyn av beredskapszoner (SSM 2017:27) med komplettering (MSB 2018–02237)

Regeringskansliets referens: M2017/02654/Ke

Sammanfattning

Remissen består av två delar, dels en utredning genomförd av Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) om hur beredskapszonerna kring verksamheter med joniserande strålning i Sverige ska vara utformade, dels ett förslag till förändringar i 4 kap. förordning (2003:779) om skydd mot olyckor som blir en konsekvens av utredningens förslag.

I sin rapport redovisar SSM ett förslag på beredskapszoner och planeringsavstånd kring kärnkraftverken i Forsmark, Oskarshamn och Ringhals, ett förslag på beredskapszon kring Westinghouse Electric Sweden AB:s bränslefabrik i Västerås (bränslefabriken) och ett förslag på planeringsavstånd kring Centralt mellanlager för använt kärnbränsle i Oskarshamn (Clab). SSM redovisar också de ställningstaganden som ligger till grund för förslagen. Dessa omfattar övergripande mål, vilka verksamheter som SSM bedömer omfattas av uppdraget, vilka typer av beredskapszoner som bör finnas, referensnivåer som bör ligga till grund för beredskapsplaneringen samt doskriterier och åtgärdsnivåer för olika skyddsåtgärder.

SSM har i samråd med MSB och berörda länsstyrelser under arbetet med att ta fram förslag på nya beredskapszoner identifierat tre frågor som bör utredas vidare.

Länsstyrelsen i Uppsala län och de två andra kärnkraftslänen deltog som en del i en referensgrupp till SSMs utredning om beredskapszonerna och lämnade i samband med det både synpunkter och underlag till utredningen. Underlagen bestod bland annat av GIS-kartor med förslag på exakt utformning av inre beredskapszon (med ca 5 km radie) och yttre beredskapszon (med ca 25 km radie) från Forsmarks kärnkraftverk. Länsstyrelserna i kärnkraftslänen bistod också med bedömningar av kostnader för att utveckla och förvalta de nya zonerna.

Yttrande angående rapporten Översyn av beredskapszoner (SSM 2017:27)

Länsstyrelsen har inget att invända mot SSM:s rapport och förslag till nya beredskapszoner.

Yttrande angående MSB:s förslag till förändringar i 4 kap. förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor

Länsstyrelsen kommenterar nedan ett antal paragrafer och frågor som länsstyrelsen menar behöver förtydligas. I något fall föreslås redaktionella ändringar.

Förtydligande relaterat till 18 §

Enligt 18 § ska länsstyrelserna i Uppsala, Kalmar, Hallands, Skåne och Västerbottens län ”kunna bistå andra länsstyrelser i frågor om räddningstjänsten enligt 4 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor”. Vidare sägs att de program som länsstyrelserna upprättar ska behandla sådant bistånd samt att länsstyrelsen ska organisera sin personalberedskap för sådant bistånd.

Länsstyrelsen menar att sådan personalberedskap och bistånd medför en kostnad för länsstyrelsen, en kostnad som inte varit en del av tidigare bedömningar av merkostnader för att utveckla och förvalta de nya zonerna.

Länsstyrelsen anser således att det behöver preciseras vad detta bistånd ska bestå i. Om ”bistånd i frågor om räddningstjänst” innefattar även materiella resurser bör detta förtydligas. Förtydligandet behöver också klargöra om det finns skillnader i förväntningar på bistånd från stödlänen respektive kärnkraftslänen. Stödlänen har väsentligt mindre resurser för sin beredskap för kärnteknisk olycka, men förordningen ställer samma krav på kärnkraftslän och stödlän. Därför behöver eventuella skillnader i det bistånd som förväntas av kärnkraftslän och stödlän preciseras.

20 § samt frågor relaterat till zonernas utformning och utbredning

Redaktionell kommentar

20 § handlar uteslutande om beredskapszonerna men har givits rubriken ”Beredskapszoner och planeringsavstånd vid kärnkraftverk”.

Länsstyrelsen föreslår att paragrafens rubrik därför ska vara ”Beredskapszoner vid kärnkraftverk”.

Reglering av zonernas utformning

Länsstyrelsen anser att det är en bra lösning att fastställa zonernas avstånd i förordningen och inte som MSB föreslår i föreskriftsform. Länsstyrelsen stödjer också Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM:s) syn att dimensioneringen, men inte den faktiska utformningen, av zonerna bör fastställas i förordningen, samt att den faktiska utformningen av zonerna fastställs i samråd mellan berörd länsstyrelse, MSB och SSM som förordningsförslaget säger. Länsstyrelsen stödjer också SSM:s förslag (i utredningens avsnitt 7.1.2) att bilagan till förordningen, där utformningen av dagens beredskapszoner anges, utgår ur förordningen. Länsstyrelsen delar SSM:s bedömning att detta underlättar arbetet med att hålla utformningen av beredskapszonerna aktuell, då justeringar kan behöva göras för att anpassa dem till ett samhälle som är i ständig förändring.

Behov av förtydligande relaterat till 20 §

20 § räknar upp fyra skyddsåtgärder som ska ingå i de program som länsstyrelserna ska upprätta – varning, utdelning och kompletterande utdelning av jodtabletter, förberedelser för utrymning och inomhusvistelse samt informationsgivning till de som bor i beredskapszonerna. Dessa fyra skyddsåtgärder räknas också upp i paragraferna 21-24 vilket är tydligt.

20 § stycke 3 upplevs dock som otydlig i sin formulering eftersom ordet ”såsom” används i en uppräkningslista av skyddsåtgärder och frågan är då hur länsstyrelsen ska tolka andemeningen i den formuleringen.

Hantering av att planeringsavståndet 100 km når både Åland och Danmark

Länsstyrelsen noterar att planeringsavstånden för Uppsalas och Hallands del når Åland respektive Danmark och frågan är då hur detta ska hanteras. Frågan diskuteras inte i utredningen och kommenteras inte av MSB i förslaget till förändrad föreskrift. Länsstyrelsen ser ett behov av att klargöra om samverkan i planering av skyddsåtgärder stannar vid nationsgränsen, eller om det nya planeringsavståndet innebär att samverkan över gränsen ska vara mera omfattande än idag. En utökad samverkan bedöms medföra merkostnader som inte finns med i de ekonomiska underlag som lämnats av länsstyrelsen till SSM:s rapport Översyn av beredskapszoner (SSM 2017:27).

22 §

Som SSM lyft fram i rapporten (2017:27) så bör det klarläggas vem som ansvarar för och har rätt att sköta hantering och utdelning av jodtabletter.

Säkerhetskänslig information

Enligt 17 § punkt 5 i programmet för räddningstjänst ska länsstyrelserna redogöra för ”personella och materiella resurser i länet”. Likaså ska ett antal länsstyrelser enligt 18 § redogöra för vilket bistånd som kan lämnas till andra län.

Länsstyrelsen vill lyfta fram att dessa redogörelser helt eller delvis kan komma att säkerhetsklassificeras som säkerhetskänslig i enlighet med Säkerhetskylldslag (2018:585)¹ 5 § och Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 18 kap. 13 § samt eventuellt också enligt 15 kap. 2 § i samma lag.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med handläggare på Enheten för samhällsskydd och beredskap Tomas Roland som föredragande. I beredningen har även länsråd Johan von Knorring, avdelningschef Christel Benfalk och samordnare Jan Stangebye deltagit.

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

¹ Lagen med tillhörande förordning träder i kraft 1 april 2019.

Postadress 751 86 Uppsala Gatuadress Bävrens gränd 17

Telefon 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-post uppsala@lansstyrelsen.se WEB www.lansstyrelsen.se/uppsala